

NIE SME INÍ, SME TAKÍ AKO VY, LEN SA NÁM TAŽŠIE UČÍ

s ŠPU. Niekedy problémy, ktoré dieťa prežíva, môžu vyústiť až do depresie, ktorá je v tomto prípade reakciou na opakované školské zlyhávajúce

4. Ako sa prejavujú tieto poruchy?

Žiak požiadavky školy nezvláda, nie je úspešný, často patrí k trvale najhoršie hodnoteným žiakom. U žiakov pretrvávajú problémy v čítaní, písaní, počítaní v rôznej miere. Obyčajne sú príčinou neúspechu vo väčšine vyučovacích predmetov (nevyrovnaný pracovný výkon v škole).

Vyskytuje sa vypínanie pozornosti - "zasnenosť", ťažkosti so samostatnou prácou, nedostatočné študijné zručnosti, žiak nepresne počuje, nechápe všetko o čom sa hovorí, neorientuje sa v zadaných úlohách, nestíha toľko úloh ako ostatní, úlohu číta znovu, aby porozumel čo má robiť (zatiaľ majú ostatné deti úlohu hotovú).

5. Tieto poruchy sa začínajú prejavovať v určitom veku alebo sú od narodenia?

Väčšinou bývajú zachytené v mladšom školskom veku po nástupe dieťaťa do školy. To znamená, že porucha sa objaví až

na určitom stupni individuálneho vývoja, keď sú na dieťa kladené školské nároky a očakáva sa, že si osvojí primerané vedomosti a zručnosti. Aby ich zvládlo, musí mať na zodpovedajúcej úrovni rozvinuté isté špecifické schopnosti, relatívne nezávislé na inteligencii, ktoré podmieňujú správne písanie, čítanie, pravopis, počítanie, ako napríklad zraková a sluchová

pamäť, zrakové rozlišovanie tvarov, sluchové rozlišovanie hlások a slabík, zmysel pre rytmus, časovú a priestorovú orientáciu a iné. Pre deti, ktoré majú problémy v čítaní a písaní, je to záležitosť prakticky celoživotná.

6. Môžu tieto problémy vychádzať z dedičných faktorov?

Vplyv dedičnosti na vznik ŠPU zistil O. Kučera.

Aj ďalšie výskumy, napr. štúdie dvojčiat v Anglicku a v Colorade dokázali, že dyslexia je približne z 50% podmienená geneticky a 50% závisí od vonkajších vplyvov, do ktorých patria podmienky rodinného prostredia a podmienky školského prostredia.

7. Stretli ste sa niekedy s vážnejšími ochoreniami?

Ak sa porucha učenia vyskytne súbežne s inými formami postihnutia (ako sú napr. zmyslové poruchy, mentálna retardácia alebo viacnásobné postihnutia).

8. Aké metódy učenia majú títo žiaci využívať?

Deťom, ktoré sa učia prevažne sluchovou cestou, učivo treba predčítať, rozprávať sa o ňom, prípadne mu dovoliť používať diktafón.

Deťom, ktoré využívajú pri učení prevažne zrkovú cestu, treba pomáhať zvyrazňovaním dôležitých častí textu.

Dieťa so ŠPU často zabúda, preto ho treba naučiť používať zápisník, do ktorého si poznačí všetko dôležité a dovoliť používať názorné pomôcky.

Negatívne pôsobí prílišné zameranie učiteľa a rodičov na problémy dieťaťa, a preto porucha nesmie byť stále zdôrazňovaná ako niečo, čím sa dieťa vyčleňuje z kolektívu. Je to predsa parciálny nedostatok, ktorý síce negatívne ovplyvňuje školské výsledky, ale na druhej strane, s poruchou sa dá plnohodnotne žiť. Je veľmi dôležité, aby sa deťom dostávalo nielen dostatok reedukačnej starostlivosti, ale tiež dostatok psychickej opory. Práve tá totiž smeruje k utváraniu primeraného sebavedomia, sebadôvery a k zdravému psychickému vývoju.

Za rozhovor ďakuje A. Laceková

